Posudek na diplomovou práci **Evy Obrátilové**:

Motivace pojmenovávání ve vlastních jménech mongolských nomádů
(Některé projevy nazírání světa mongolských nomádů na základě sémantického rozboru osobních jmen a místních názvů)
(Praha 2010, 101 str.)

Předkládaná diplomová práce se zabývá mongolskými vlastními jmény osobními a toponymy jak v kontextu dosavadního teoretického bádání o jménech vůbec, ale především ve specifickém nomádském mongolském prostředí. Jak autorka v úvodu sděluje, v práci si klade za cíl zmapovat důležité kulturní aspekty – tabu, víra v sílu slova, představa o uspořádání a fungování světa apod., které zcela nebo částečně určují výběr jmen lidských jedinců a jmen bezprostředního okolí. Tato pozoruhodná práce zachází s tématem pojmenovávání velmi zdařile, propojuje konkrétní významy mongolských osobních i místních jmen s hlubším kulturním rámcem a odhaluje tak jinakost jejích nositelů.

Práce je přehledně členěna do tří kapitol, po dostačujícím teoretickém úvodu následují dvě stěžejní kapitoly - 2. *Vlastní osobní jména* a 3. *Místní a pomístní jména*, kde diplomantka přináší bohatý jazykový materiál, opatřený významnými etnologickými komentáři. V této kapitole, jako i v dalších, Eva Obrátilová velmi trefně vybírá analogie českých pojmenovávání z odborné literatury (viz seznam děl).
V druhé kapitole rozebírá hlubší aspekty, které objasňují „darování" jména jedinci, ale také shromáždila konkrétní možný výčet vyskytujících se mongolských jmen. Ve třetí kapitole na vzorku místních jmen ajmaku Chovd usuzuje o obecnějším trendu pojmenovávání a dochází k opatrným závěrům, které je třeba ještě důkladněji ověřit dalším výzkumem. Obzvláště oceňuji kapitolku o *du´rsleh u´g* , kde diplomantka jednoznačně prokazuje znalost mongolského jazyka v jeho nejobtížnější

podobě. Tato obrazomalebná slova byla schopna ověřit u rodilého mluvčího, přeložit do jazyka českého a okomentovat je.

V některých pasážích, věnovaných srovnávání situace jmen v Čechách se současnými mongolskými vlastními jmény, diplomantka sleduje jisté univerzální analogie ve funkci jmen osob i míst. Srovnání vhodně celou práci doplňuje a působí živě. V závěru je třeba ocenit i přílohy práce, seznam místních a pomístních jmen z mapy Chovdského ajmaku a přepis a překlad závěrečné části *Jirüken-ü tolta* mongolského gramatického pojednání z 18. století. Snad jen malé doporučení pro abecední řazení mongolských výrazů, zde bych striktně dodržovala řazení podle prvního výrazu ve složeném jméně a navrhovala bych české abecední pořadí. Závěrem lze říci, že jde o mimořádnou práci, jak svým tématem, tak hloubkou zpracování. Práci navrhuji k obhajobě, hodnotím ji výborně a pevně doufám, že Eva Obrátilová bude pokračovat ve výzkumu mongolských jmen ve své doktorské práci.

V Praze dne 25.5.2010

Alena Oberfalzerová
Vedoucí práce